

TÜRKİYE İMSAD

AYLIK SEKTÖR RAPORU ARALIK 2014

YÖNETİCİ ÖZETİ
EXECUTIVE SUMMARY
TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ
TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ
TÜRKİYE EKONOMİSİ
DÜNYA EKONOMİSİ
DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ
ÖZEL BÖLÜM

YÖNETİCİ ÖZETİ

- ✓ 2014 yılı üçüncü çeyreğinde inşaat sektörü yüzde 1,0 büyüdü.
- ✓ Özel sektör inşaat harcamaları 2014 yılı üçüncü çeyrek döneminde yüzde 3,8 arttı.
- ✓ İnşaat sektöründe istihdam Eylül ayında 1,98 milyon kişi.
- ✓ İnşaat sektöründe devam eden inşaat işleri Aralık ayında geriledi.
- ✓ Yeni alınan inşaat işleri Aralık ayında arttı.
- ✓ 2014 yılı ilk üçüncü çeyreğinde alınan yapı ruhsatı daire sayısı yüzde 42,4 Arttı.
- ✓ Kasım ayında konut satışları yüzde 1,1 arttı.
- ✓ 2014 yılı ilk on bir ayında birinci el konut satışları yüzde 1,0 artış gösterdi.
- ✓ Yeni konut fiyatları yıllık artışı yüzde 5,6.
- ✓ Konut kredilerinde yıllık büyüme yüzde 13,4.
- ✓ Konut kredisi aylık ortalama faiz oranı Aralık ayında yüzde 0,91.
- ✓ 2014 Ekim ayında inşaat malzemesi sanayi üretimi farklı eğilimler gösterdi.
- ✓ 2014 Ekim ayında inşaat malzemesi ihracatı yüzde 2,3 geriledi ve 1,66 milyar dolar oldu.
- ✓ Yıllık inşaat malzemesi ihracatı 21,64 milyar dolar.
- ✓ 2014 yılı ilk on ayında inşaat malzemesi ithalatı yüzde 9,9 gerileyerek 7,7 milyar dolar.
- ✓ Türkiye ekonomisi 2014 yılı üçüncü çeyreğinde yüzde 1,7 büyüdü.
- ✓ Enflasyonda katılık sürüyor; TÜFE yıllık yüzde 9,15.
- ✓ TC Merkez Bankası sıkı para politikasını sürdürüyor.
- ✓ Cari açıkta gerileme devam ediyor; yıllık 45,7 milyar dolar.
- ✓ Türk lirası dalgalanıyor; sepet kur 2,60 seviyesinde.
- ✓ 2015 yılında dünya ekonomisinde yüzde 2,8 büyüme bekleniyor.
- ✓ 2015 yılında dünya ticaretinde yüzde 3,0 büyüme bekleniyor.
- ✓ Petrol fiyatları 60 dolar seviyesinde denge arıyor.
- ✓ Dolar güçleniyor; Euro-Dolar paritesi 1.22 seviyesinde.
- ✓ ABD'de inşaat harcamaları 971 milyar dolar ile rekor seviyede.
- ✓ ABD'de konut fiyatları yıllık olarak yüzde 8,6 arttı.
- ✓ AB inşaat harcamaları 2014 yılı Ekim ayında yüzde 1,4 büyüdü.
- ✓ İnşaat malzemesi fiyatları Aralık ayında durağan kaldı.

EXECUTIVE SUMMARY

- ✓ Construction sector has growth 1,0 percent in third quarter of 2014.
- ✓ Private sector construction expenditure has growth 3,8 percent in third quarter of 2014.
- ✓ Construction sector employment is 1,98 million in September.
- ✓ Exist construction activities are decreasing in December.
- ✓ New construction orders are improving in December.
- ✓ Building permits increased 42,4 percent in the third quarter.
- ✓ House sales increased 1,1 percent in November y/y.
- ✓ In the eleven months of 2014, house first sales increased 1,0 percent.
- ✓ New house sale price rose 5,6 percent annual rate.
- ✓ Housing loans yearly based growth rate is 13,4 percent.
- ✓ Average monthly housing loan interest rate is 0,91 percent in December.
- ✓ Sub-construction materials sector industrial production set different trends in October.
- ✓ Construction materials export decreased 2,3 percent in October and is 1,66 billion USD.
- ✓ Construction materials export is 21,64 billion USD on yearly based.
- ✓ Construction materials import decreases 9,9 percent in the first ten months of the year and is 7,7 bn USD.
- ✓ Turkish economy has growth 1,7 percent in the third quarter.
- ✓ Inflation inertia is ongoing on in Turkish economy.
- ✓ Annualized current account is declining; 45,7 billion USD.
- ✓ Turkish Central Bank still holds tighten monetary policy.
- ✓ Currency basket rate is near 2,60 Turkish Liras.
- ✓ World economy is estimated to grow 2,8 percent in 2015.
- ✓ World trade is estimated to grow 3,0 percent in 2015.
- ✓ Dollar is becoming more strong; Euro Dolar parity is at 1,22 level.
- ✓ US construction expenditures are at highest level during the year.
- ✓ EU construction expenditures increased 1,4 percent in October.

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

İnşaat Sektörü 2014 Üçüncü Çeyrekte Yüzde 1,0 Büyüme Gösterdi

İnşaat sektörü 2014 yılı üçüncü çeyrek döneminde yüzde 1,0 büyümüştür. 2013 yılında yüzde 7,0 büyüyen inşaat sektöründe büyüme 2014 yılında yavaşlamaktadır. İlk çeyrekte yüzde 5,1 olan büyüme ikinci çeyrekte yavaşlamış ve yüzde 2,8 olarak gerçekleşmişti. 2014 yılının ilk dokuz ayında ise büyüme yüzde 2,9 olmuştur. Yılın ilk dokuz ayında gayrimenkul ve iş faaliyetleri sektörü ise yüzde 2,2 oranında büyüme göstermiştir. Genel ekonomik büyüme ile birlikte inşaat ve gayrimenkul sektörlerindeki büyüme de yavaşlamaktadır.

TABLO.1 İNŞAAT SEKTÖRÜ BÜYÜME YÜZDE

DÖNEM	İNŞAAT	GAYRİMENKUL	GSYİH
2011	11.5	9.3	8.8
2012 Q1	2.5	2.0	3.1
2012 Q2	-0.7	2.0	2.7
2012 Q3	-0.8	1.7	1.5
2012 Q4	1.5	2.0	1.3
2012	0.6	1.9	2.1
2013 Q1	5.8	1.3	3,1
2013 Q2	7.5	1.3	4.8
2013 Q3	8.5	1.7	4.2
2013 Q4	6.1	2.3	4.5
2013	7.0	1.7	4.1
2014 Q1	5,2	2,1	4,6
2014 Q2	2,7	2,1	2,2
2014 Q3	1,0	2,4	1,7
2014/9	2,9	2,2	2,8

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Özel Sektör İnşaat Harcamaları 2014 Yılı Üçüncü Çeyrekte Yüzde 3,8 Büyüdü

İnşaat sektöründe 2013 yılında yaşanan yüzde 7,0 büyümenin tamamı kamu inşaat harcamalarındaki büyümeden kaynaklanmış, özel sektör inşaat harcamaları ise 2013 yılında da yüzde 1,0 daralmıştı.

Özel sektör inşaat harcamalarında iki yıl üst üste yaşanan küçülme ardından 2014 yılında büyümektedir. 2014 yılı üçüncü çeyrek döneminde özel sektör inşaat harcamaları yüzde 3,8 ve ilk dokuz ayda ise yüzde 5,3 büyümüştür.

TABLO.2 KAMU VE ÖZEL SEKTÖR İNŞAAT HARCAMALARINDA BÜYÜME YÜZDE

DÖNEM	KAMU SEKTÖRÜ İNŞAAT	ÖZEL SEKTÖR İNŞAAT	GENEL İNŞAAT
2011	-1.0	16.7	11.5
2012 Q1	-2.8	3.7	2.5
2012 Q2	3.7	-2.2	-0.7
2012 Q3	0.4	-0.9	-0.8
2012 Q4	9.0	-0.9	1.5
2012	2.8	-0.1	0.6
2013 Q1	47,4	-5,0	5,8
2013 Q2	25.3	0.5	7.5
2013 Q3	21.9	3.3	8.5
2013 Q4	30,2	-2.3	6.1
2013	29.9	-1,0	7.0
2014 Q1	5,2	6,0	5,2
2014 Q2	-1,7	6,1	2,7
2014 Q3	-1,9	3,8	1,0
2014/9	0,2	5,3	2,9

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Sektöründe İstihdam Eylül Ayında 1,98 Milyon Kişi

İnşaat sektöründe istihdam Eylül ayında 1,98 milyon kişi olmuştur. 2014 yılı Eylül ayı itibariyle inşaat sektöründe istihdam 2013 Eylül ayınının 92 bin kişi üzerindedir. İnşaat sektöründeki istihdam verisi devam eden işlerin seviyesi itibariyle sevindiricidir.

TABLO.3 İNŞAAT SEKTÖRÜNDE İSTİHDAM

DÖNEM	TOPAM İSTİHDAM (000 Kişi)	İNŞAAT SEKTÖRÜ İSTİHDAM (000 Kişi)	İNŞAAT SEKTÖRÜ PAY %
2012 ARALIK	23.984	1.666	6,9
2013 MART	24.101	1.612	6,7
2013 HAZİRAN	25.366	1.948	7,7
2013 EYLÜL	24.899	1.883	7,6
2013 ARALIK	24.320	1.784	7,3
2014 MART	25.583	1.812	7,1
2014 HAZİRAN	26.586	1.958	7,4
2013 EYLÜL	26.169	1.975	7,5

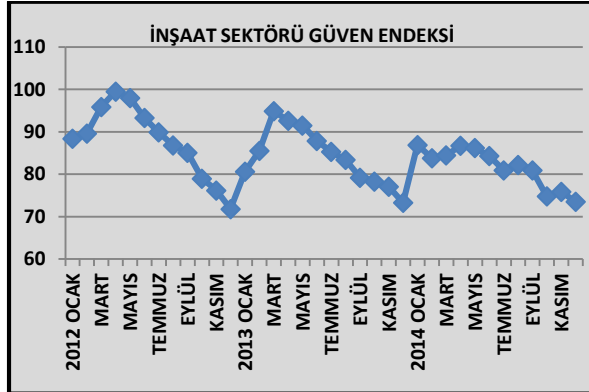
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

İnşaat Sektöründe Güven Endeksi Aralık Ayında 2,4 Puan Geriledi

İnşaat sektörü güven endeksi Kasım ayındaki 1,1 puan artışın ardından Aralık ayında 2,4 puan gerilemiştir. Böylece inşaat sektöründe güven yılın en düşük seviyesine inmiştir. Bu gerilemede mevsimsellik de etkili olmaktadır. İnşaat sektöründe güven endeksi yaz aylarındaki kıpırdanma hariç yıl genelinde gerileme eğilimi içinde olmuştur. Buna rağmen Aralık ayındaki güven endeksi geçen yılın Aralık ayının 0,2 puan üzerinde bulunmaktadır.

ŞEKİL.1 İNŞAAT SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ 2010=100

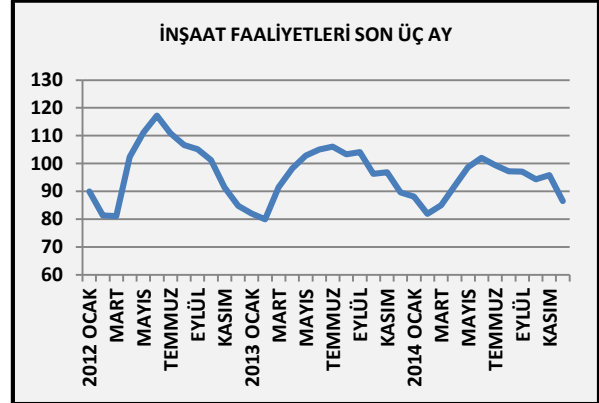

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Mevcut İnşaat İşleri Seviyesi Aralık Ayında 10,2 Puan Geriledi

Mevcut inşaat işleri seviyesi 2014 yılının ilk iki ayında geriledikten sonra Mart-Haziran döneminde yükselmişti. Temmuz-Eylül dönemin hemen aynı kalan mevcut işlerin seviyesi Ekim ayında 2,8 puan düşmüş, Kasım ayında ise 1,5 puan artmıştı. Aralık ayında ise mevsimsellik etkisi ile mevcut inşaat işlerinin seviyesi Kasım ayına göre 10,2 puan gerilemiştir. Aralık ayında mevcut inşaat işlerinin seviyesi geçen yılın aynı ayına göre ise 3,1 puan geridedir.

ŞEKİL.2 SON ÜÇ AY İNŞAAT FAALİYETLERİ 2010=100

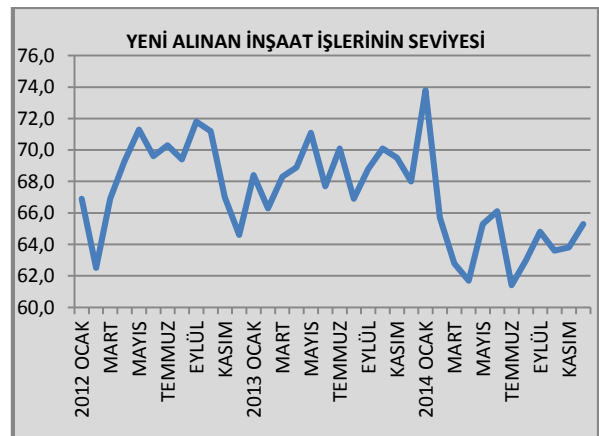

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Alınan İnşaat İşleri Aralık Ayında 1,5 Puan Arttı Ancak Zayıf Kalmaya Devam Ediyor

2014 yılında yeni alınan inşaat işleri yıl genelinde dalgalı bir seyir izlemektedir. Alınan yeni inşaat işleri Haziran ayında en yüksek seviyeye ulaşmış, izleyen aylarda ise iniş ve çıkışlar göstermişti. Kasım ayında yeni alınan işlerde 0,2 puan ile mütevazı bir artış yaşanmasının ardından Aralık ayında da 1,5 puanlık bir artış gerçekleşmiştir. Böylece yeni alınan işler seviyesi Aralık ayında geçen yılın aynı ayına göre 2,7 puan geride kalmıştır.

ŞEKİL.3 YENİ ALINAN İNŞAAT İŞLERİNİN SEVİYESİ

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

Konut Satışları Kasım Ayında Yüzde 1,1 Arttı

Kasım ayında konut satışları geçen yılın aynı ayına göre yüzde 1,1 artış göstermiştir. Kasım ayında 103.783 adet konut satılmıştır. Geçen yılın Kasım ayında ise 102.681 konut satışı yapılmıştı.

Ağustos, Eylül ve Ekim aylarında hızlanan konut satışları Kasım ayında yavaşlamıştır. Ancak geçen yılın üzerinde satış gerçekleşmesi sevindiricidir.

2014 yılının ilk on bir ayında konut satışları geçen yılın ilk on bir ayına göre ise yüzde 1,0 azalarak 1.030.715 adet olarak gerçekleşmiştir. Konut satışlarındaki yıllık gerileme de giderek yavaşlamıştır.

TABLO.4 AYLIK KONUT SATIŞLARI

DÖNEM	2013	2014	2014-2013 DEĞİŞİM %
OCAK	87.444	87.639	+ 0,2
ŞUBAT	88.519	82.597	- 5,5
MART	97.956	87.617	-10,6
NİSAN	95.381	83.610	-12,3
MAYIS	103.261	90.377	-12,5
HAZİRAN	96.424	92.936	-3,6
TEMMUZ	106.636	85.101	-20,2
AĞUSTOS	84.480	105.624	+25,0
EYLÜL	102.280	115.786	+13,2
EKİM	76.344	95.645	+25,3
KASIM	102.681	103.783	+1,1
ARALIK	115.784		

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Birinci El Konut Satışlarında Yıllık Olarak Artış Kasım Ayında Da Sürdü

Yılın ilk on bir ayında toplam konut satışları yüzde 1,0 gerilerken birinci el konut satışları ilk on bir ay içinde yüzde 1,0 artmış ve 475.710 adet olmuştur. İlk kez Ekim ayında yıllık olarak artışa geçen birinci el konut satışları Kasım ayında da yıllık artışını sürdürmüştür.

İkinci el konut satışları ise ilk on bir ay içinde geçen yılın ilk on bir ayına göre yüzde 2,7 oranında gerileyerek 555.005 adet olmuştur. Konut satışlarındaki gerileme sadece ikinci el konut satışlarından kaynaklanır hale dönmüştür. Birinci el konut satışlarındaki toparlanma yeni konut başlangıçları için de özendirici olmaktadır.

TABLO.5 AYLIK KONUT SATIŞLARININ DAĞILIMI

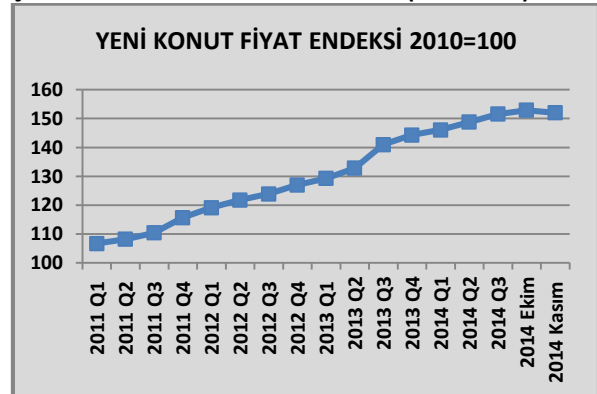
DÖNEM	TOPLAM	BİRİNCİ EL	İKİNCİ EL
2013 OCAK-KASIM	1.041.406	470.800	570.606
2014 OCAK-KASIM	1.030.715	475.710	555.005
% DEĞİŞİM	-1,0	+1,0	-2,7

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Konut Fiyatları Kasım Ayında Yüzde 0,6 Geriledi, Yıllık Artış Yüzde 5,6

Yeni konut fiyatlarının artışı 2014 yılının genelinde yavaşlamış, Kasım ayında ise ilk kez gerilemiştir. İlk on bir ayda yeni konut fiyat artışları yıllık yüzde 5,6 olmuştur. Son bir yılda yeni konut fiyatlarında en yüksek artış yüzde 6,4 ile 3+1 tipi konutlarda olmayı sürdürmektedir. Yılın genelinde ortaya çıkan yeni konut fiyatlarında durağan eğilimi sürmektedir.

ŞEKİL.4 YENİ KONUT FİYAT ENDEKSİ(2010=100)

Kaynak: REIDIN Yeni Konut Fiyat Endeksi

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

2014 İlk Dokuz Ayında Alınan Konut Yapı Ruhsatları Daire Sayısı Yüzde 33,2 Arttı

2014 yılı ilk çeyrek döneminde alınan konut yapı ruhsatları daire sayısı geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 76,2, ikinci çeyrek döneminde ise yüzde 5,3 artmıştır.

2014 yılı üçüncü çeyrek döneminde alınan yapı ruhsatları daire sayısı ise geçen yılın üçüncü çeyrek dönemine göre yüzde 42,4 artış göstermiştir.

Böylece yılın ilk dokuz ayında alınan konut yapı ruhsatları daire sayısı geçen yılın ilk dokuz ayına göre yüzde 33,2 artmış ve 805.584 adet olmuştur.

2014 yılı ilk dokuz ayında alınan yapı kullanım izin belgesi daire sayısı ise 566.568 olmuş ve geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 12,1 artmıştır.

TABLO.6 ALINAN KONUT YAPI RUHSATI VE KULLANIM İZİN BELGELERİ

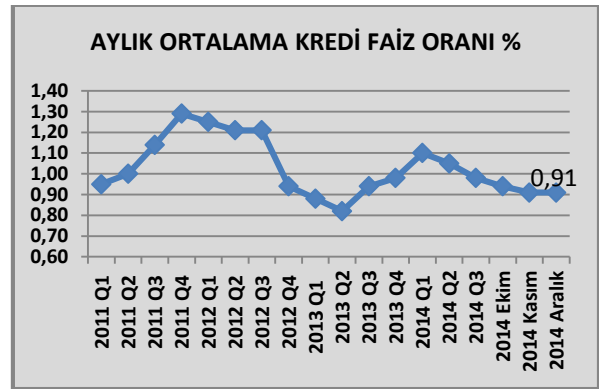
DÖNEM	YAPI RUHSATI DAİRE SAYISI	YAPI KULLANIM İZİN BELGESİ DAİRE SAYISI
2011	650.285	555.163
2012 Q1	144.405	115.761
2012 Q2	217.476	129.562
2012 Q3	168.116	123.645
2012 Q4	225.873	177.980
2012	755.870	546.948
2013 Q1	157.769	148.812
2013 Q2	232.574	151.207
2013 Q3	198.432	154.216
2013 Q4	222.009	241.443
2013	810.784	695.678
2014 Q1	278.051	152.975
2014 Q2	244.978	260.073
2014 Q3	282.555	153.520
2014 /9	805.584	566.568
2013 /9	604.853	505.454

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Aralık Ayında Konut Kredileri Aylık Ortalama Faizleri Yüzde 0,91 Seviyesinde

Yılın ilk çeyrek döneminden sonra gerileyen konut kredisi aylık ortalama faiz oranları Eylül ve Ekim aylarında yüzde 1'in altına inmişti, Kasım ayında ise yüzde 0,91 olmuştu. Konut kredisi aylık ortalama faiz oranları Aralık ayında da yüzde 0,91 olarak gerçekleşmektedir.

ŞEKİL.5 KONUT KREDİSİ AYLIK ORTALAMA FAİZ ORANLARI YÜZDE

Kaynak: TCMB

Konut Kredilerinde Yıllık Büyüme Yüzde 13,4

Aralık ayı sonunda 110,1 milyar TL olan konut kredileri Aralık ayında 124,8 milyar TL'ye ulaşmıştır. Aralık ayı itibariyle konut kredilerinde yıllık büyüme yüzde 13,4 olmuştur.

ŞEKİL.6 KONUT KREDİLERİ STOKU

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ

İnşaat Malzemesi Sanayi Üretimi Ekim Ayında da Farklı Eğilimler Gösterdi

2014 yılının Ekim ayında da Eylül ayında olduğu gibi inşaat malzemesi üretimlerinde farklı eğilimler ortaya çıkmıştır. Ekim ayında çok sayıda alt sektörde üretim artarken aynı şekilde çok sayıda alt sektörde de üretim gerilemiştir.

Ekim ayında üretim verileri izlenen 26 alt sektörden 11'inde üretim geçen yılın aynı ayına göre gerilemiştir.

Yine Ekim ayında 15 alt sektörde ise üretim geçen yılın aynı ayına göre artmıştır.

Ekim ayında geçen yılın aynı ayına göre inşaat malzemeleri içinde önemli yer tutan çimento üretimi yüzde 10,8, hazır beton üretimi yüzde 10,1, boyalar üretimi yüzde 1,6 ve taş ile mermerler üretimi yüzde 16,0 azalmıştır.

Yine benzer şekilde Ekim ayında geçen yılın aynı ayına göre düz cam üretimi yüzde 14,1, merkezi ısıtma radyatörleri üretimi yüzde 8,8 ve soğutma ve havalandırma ekipmanları üretimi yüzde 31,7 gerilemiştir.

Yılın son çeyreğinin ilk ayı olan Ekim ayında inşaat malzemeleri sanayi üretimi ortalama yaklaşık yüzde 3,0 büyüme ile ilk 3 çeyrek performansının bir miktar altına inmiştir.

Ocak-Ekim döneminde ise ortalama inşaat malzemeleri sanayi büyümesi ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4,7 seviyesinde sürmektedir. Dokuz sektörde üretim artışı yüzde 10'un üzerindedir. Yedi alt sektörde ise üretim geçen yılın gerisinde kalmıştır.

Ocak-Ekim döneminde de toplam üretim değişimleri farklılık göstermektedir. Örneğin çimento üretimi yılın ilk on ayında yüzde 0,4 gerilemişken, taş ve mermerler üretimi yüzde 16,0 gerilemiş, buna karşın boya üretimi yüzde 11,9 artmıştır.

Ocak-Ekim döneminde en yüksek üretim artış yüzde 23,7 ile duvar kağıtlarındadır. İkinci sırada yüzde 23,4 artış ile metalden kapı ve pencere sektörü yer almaktadır. Onu sırası ile yüzde 21,9 artış ile parke ve yer döşemeleri sektörü ve yüzde 11,9 artış ile boya ve vernik sektörü izlemektedir.

TABLO.7 ALT SEKTÖRLERDE SANAYİ ÜRETİMİ

BÜYÜME 2014 OCAK-EKİM SEKTÖRLER	EKİM	OCAK-EKİM
Duvar Kağıdı	11,2	23,7
Metalden Kapı ve Pencere	-3,3	23,4
Birleştirilmiş Parke Yer Döşemeleri	41,1	21,9
Boya, vernik ve benzeri kaplayıcı mad.	-1,6	11,9
Diğer Camlar	41,3	11,6
Seramik Karo ve Kaldırım Taşları	28,7	11,5
Elektrikli Aydınlatma Ekipleri	5,3	11,3
Kireç ve Alçı	6,7	10,2
İnşaat Amaçlı Alçı Ürünleri	10,3	10,0
İnşaat Amaçlı Beton Ürünleri	13,1	8,5
Fırınlanmış Tuğla, Karo ve İnşaat Malz.	3,8	5,2
Kilit ve Menteşe	-4,7	3,8
Düz Cam	-14,1	3,1
Ana Demir ve Çelik Ürünleri	-7,9	2,1
Bina Doğramacılığı ve Marangoz. Ürün.	1,7	1,8
Seramik Sıhhi Ürünleri	-0,3	1,8
Kablolar	8,3	1,5
Merkezi Isıtma Radyatörleri	-8,8	1,1
Plastik İnşaat Malzemesi	7,1	0,7
Diğer musluk ve valf/vana	2,4	-0,1
Çimento	-10,8	-0,4
Hazır Beton	-10,1	-1,2
Metal Yapı ve Yapı Parçaları	2,3	-1,9
Çelikten Tüpler, Borular, İçi Boş Profil.	3,0	-5,1
Taş ve Mermerler	-16,0	-7,3
Soğutma ve Havalandırma Donanım.	-31,7	-26,4

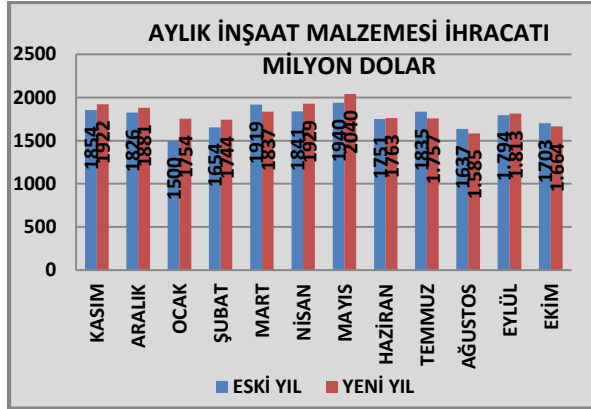
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ

Ekim Ayında İhracat Yüzde 2,3 Geriledi

Son aylarda zayıflayan ihracat Ekim ayında gerilemiştir. Ekim ayında ihracat geçen yılın aynı ayına göre yüzde 2,3 azalarak 1,66 milyar dolar olmuştur. Yılın ilk on ayında ihracat 17,77 milyar dolar olmuş ve ihracat yüzde 1,6 artmıştır.

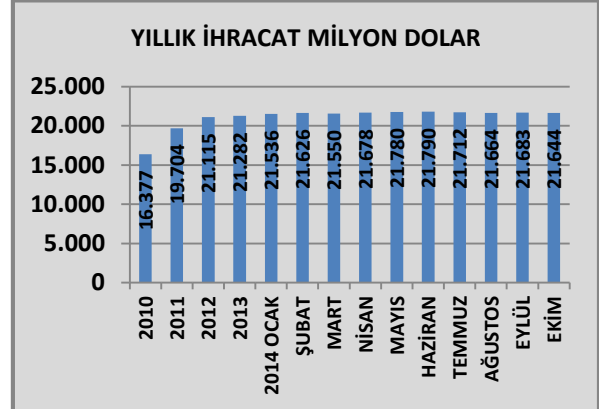
ŞEKİL.7 İNŞAAT MALZEMELERİ İHRACATI AYLIK

Yıllık İhracat 21,64 Milyar Dolar

2014 yılı Ekim ayında yıllık ihracat 21,64 milyar dolar olmuştur. Yıllık ihracat artışı (2013 sonuna göre) yüzde 1,7 olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılının ilk on aylık döneminde ihracat performansı ilk çeyrek sonrası kademeli olarak düşmektedir.

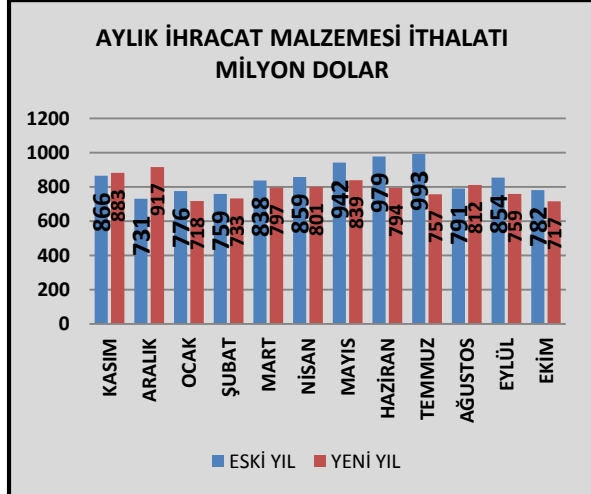
ŞEKİL.9 İNŞAAT MALZEMELERİ İHRACATI YILLIK

İthalat Ekim Ayında Yüzde 8,3 Geriledi

İthalat Ağustos ayı dışında yıl genelinde gerilemiştir. Ekim ayında da ithalat yüzde 8,3 gerilemiştir. Yılın ilk on ayında ithalat 7,7 milyar dolar, ithalattaki gerileme ise yüzde 9,9 olmuştur.

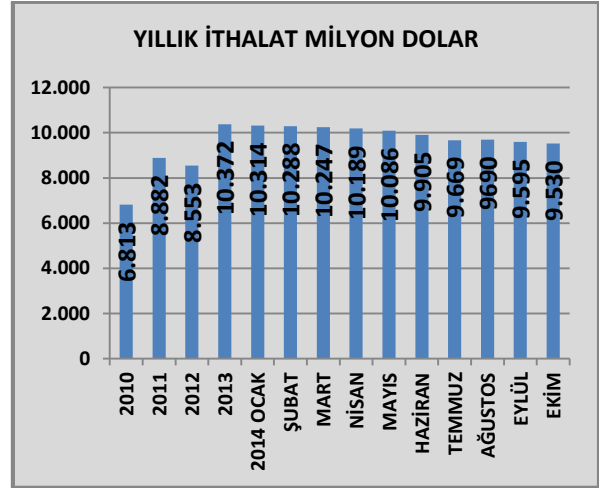
ŞEKİL.8 İNŞAAT MALZEMELERİ İTHALATI AYLIK

Yıllık İthalatta Gerileme Yeniden Hızlandı

2014 yılında inşaat malzemeleri ithalatı gerilemektedir. Ekim ayında yıllık ithalat 9,53 milyar dolara kadar gerilemiştir. Döviz kurlarındaki artışlar ve inşaat sektöründe yavaşlamam ithalatta belirleyici olmaktadır.

ŞEKİL.10 İNŞAAT MALZEMELERİ İTHALATI YILLIK

AYLIK SEKTÖR RAPORU ARALIK 2014

TABLO.8 İNŞAAT MALZEMELERİ İHRACATI
OCAK-EKİM MİLYON DOLAR

SEKTÖRLER	2013/10	2014/10	% DEĞ
ALÇI	76,5	66,9	-12,5
ÇİMENTO	653,1	537,9	-17,6
BOYALAR VE VERNİKLER	379,2	381,6	0,6
PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	1119,4	1196,3	6,9
AĞAÇTAN İNŞAAT MALZEMELERİ	393,3	484,1	23,1
DUVAR KAĞITLARI	10,5	12,9	22,6
İŞLENMİŞ TAŞLAR (MERMER, GRANİT)	884,4	935,9	5,8
MİNERAL YÜNLER	20,7	19,9	-3,9
ASFALT, ALÇI, ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	134,6	123,4	-8,3
TUĞLALAR, KAROLAR, KİREMİTLER	6,4	7,1	11,3
SERAMİK KAPLAMALAR	508,4	508,6	0,0
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	167,9	187,6	11,7
DÜZ CAM, YALITIM CAMI, CAM TUĞLA	96,4	118,7	23,1
CAM YÜNÜ	85,7	88,0	2,7
DEMİR ÇELİK ÇUBUK, PROFİL, TELLER VE ÇİVİ	5108,4	4926,2	-3,6
DEMİR ÇELİKTEN BORU VE BORU BAĞLANTI PARÇA	1452,3	1408,6	-3,0
DEMİR ÇELİKTEN İNŞAAT AKSAMI	1134,3	1226,7	8,1
DEMİR ÇELİK VİDA, CİVATA SOMUN	243,6	291,8	19,8
DEMİR ÇELİKTEN RADYATÖRLER	365,3	372,2	1,9
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	67,6	68,8	1,8
ALÜMİNYUMDAN İNŞAAT MALZEMESİ VE AKSAMI	718,2	783,1	9,0
ALÜMİNYUMDAN SAĞLIK GEREÇLERİ	78,7	95,0	20,7
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	468,3	556,0	18,7
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	631,5	635,5	0,6
ASANSÖRLER VE LİFTLER	38,5	42,7	10,9
MUSLUKLAR VE VANALAR	326,4	368,6	12,9
ELEKTRİK MALZEMELERİ	457,2	469,1	2,6
YALITIMLI KABLOLAR	1364,2	1413,2	3,6
AYDINLATMA CİHAZLARI	233,8	257,7	10,2
PREFABRİK YAPILAR	261,4	187,4	-28,3
İNŞAAT MALZEMELERİ	17486,0	17771,6	1,6

Çalışmada yer alan tüm dış ticaret verilerinin sayısal kaynağı Türkiye İstatistik Kurumu'dur.

TABLO.9 İNŞAAT MALZEMELERİ İTHALATI
OCAK-EKİM MİLYON DOLAR

SEKTÖRLER	2013/10	2014/10	% DEĞ
ALÇI	6,7	6,7	0,0
ÇİMENTO	8,7	12,9	47,4
BOYALAR VE VERNİKLER	472,5	512,4	8,4
PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	324,9	310,9	-4,3
AĞAÇTAN İNŞAAT MALZEMELERİ	606,8	523,5	-13,7
DUVAR KAĞITLARI	46,2	73,0	58,2
İŞLENMİŞ TAŞLAR (MERMER, GRANİT)	197,9	195,3	-1,3
MİNERAL YÜNLER	47,3	55,0	16,3
ASFALT, ALÇI, ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	72,4	61,8	-14,7
TUĞLALAR, KAROLAR, KİREMİTLER	3,2	2,6	-18,3
SERAMİK KAPLAMALAR	91,1	89,2	-2,0
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	8,2	7,9	-3,5
DÜZ CAM, YALITIM CAMI, CAM TUĞLA	135,1	168,1	24,5
CAM YÜNÜ	150,2	165,6	10,2
DEMİR ÇELİK ÇUBUK, PROFİL, TELLER VE ÇİVİ,	494,0	384,0	-22,3
DEMİR ÇELİKTEN BORU VE BORU BAĞLANTI PARÇA	785,8	684,7	-12,9
DEMİR ÇELİKTEN İNŞAAT AKSAMI	181,1	209,2	15,5
DEMİR ÇELİK VİDA, CİVATA SOMUN	517,2	529,1	2,3
DEMİR ÇELİKTEN RADYATÖRLER	20,0	18,8	-5,7
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	13,9	13,3	-4,6
ALÜMİNYUMDAN İNŞAAT MALZEMESİ VE AKSAMI	93,2	73,9	-20,7
ALÜMİNYUMDAN SAĞLIK GEREÇLERİ	35,0	28,7	-17,9
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	481,4	514,6	6,9
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	1453,6	748,5	-48,5
ASANSÖRLER VE LİFTLER	102,5	99,2	-3,2
MUSLUKLAR VE VANALAR	591,5	536,2	-9,3
ELEKTRİK MALZEMELERİ	917,3	905,8	-1,3
YALITIMLI KABLOLAR	285,0	290,4	1,9
AYDINLATMA CİHAZLARI	407,2	484,3	18,9
PREFABRİK YAPILAR	21,0	21,0	0,0
İNŞAAT MALZEMELERİ	8571,0	7726,7	-9,9

Gruplandırılmalar için uluslararası sınıflandırmalar kullanılmıştır. İnşaat malzemesi toplam verileri Çalışma Ekibi tarafından hesaplanmaktadır.

TÜRKİYE EKONOMİSİ

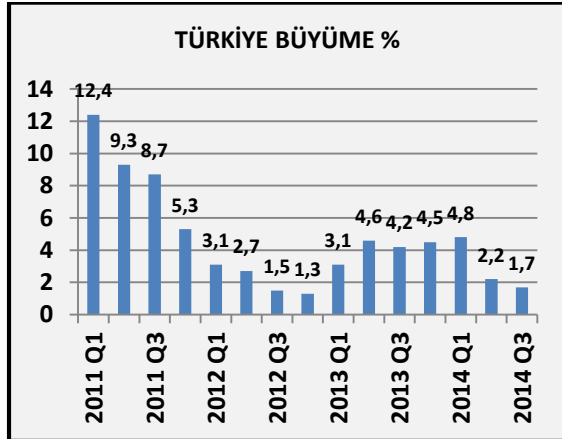
Türkiye Ekonomisi 2014 Yılı Üçüncü Çeyrek Döneminde Yüzde 1,7 Büyüdü

Ekonomi yönetimi 2014 yılını tasarruf yılı ilan etmiş ve yüzde 4,0 büyüme hedefi koymuştu. Buna bağlı olarak yıl genelinde Merkez Bankası ilave sıkılaştırma önlemleri almış ve kamu kesimi göreceli sıkı mali politikalar izlemiştir.

Bu koşullar altında 2014 yılı üçüncü çeyrek döneminde ekonomi yüzde 1,7 büyüme sağlamıştır. Yılın ilk dokuz ayında ise ekonomik büyüme yüzde 2,8 olarak gerçekleşmiştir.

Yıl genelinde ekonomik büyüme kademeli olarak yavaşlamaktadır. Buna bağlı olarak yıl geneli için revize edilen yüzde 3,3 büyüme hedefinin de altında kalınması olasılığı artmıştır.

ŞEKİL.11 ÇEYREK DÖNEMLER İTİBARIYLA EKONOMİK BÜYÜME

2014 Yılında Büyüme İhracat Sürüklüyor

2014 yılı ilk dokuz aylık dönemde gerçekleşen yüzde 2,8 ekonomik büyümeye en büyük katkıyı ihracat sağlamıştır. 2014 yılı dokuz aylık dönemde mal ve hizmet ihracatı yüzde 8,1 oranında büyümüştür. Geçen yıl büyümeye önemli katkı sağlayan kamu

yatırımları bu sene aynı katkıyı vermemektedir. İlk dokuz aylık dönemde kamu yatırım harcamaları yüzde 0,7 küçülmüştür. Özel kesim tüketim harcamaları ise yıl genelindeki sıkı para politikası ve genellikle zayıf kalan güven ortamı içinde zayıf bir büyüme göstermektedir.

TABLO.10 BÜYÜMENİN KAYNAKLARI BÜYÜME %

DÖNEM	GSMH	MAL VE HİZMET İHRACATI	KAMU YATIRIM HARCM.	ÖZEL KESİM TÜKETİM HARCM.
2011	8,8	7,9	-2,2	7,7
2012 Q1	3,1	12,2	-0,8	0,0
2012 Q2	2,7	22,8	4,9	-0,1
2012 Q3	1,5	14,1	7,7	0,2
2012 Q4	1,3	16,1	23,1	1,0
2012	2,1	16,3	10,3	0,3
2013 Q1	3,1	3,0	52,4	3,1
2013 Q2	4,8	0,0	27,3	5,6
2013 Q3	4,2	-2,4	17,6	5,6
2013 Q4	4,5	-1,2	12,1	6,1
2013	4,1	0,1	23,4	5,1
2014 Q1	4,6	11,1	4,4	3,3
2014 Q2	2,2	5,7	-3,3	0,5
2014 Q3	1,7	8,0	-2,0	0,2
2014/9	2,8	8,1	-0,7	1,3

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Enflasyonda Katılık Kasım Ayında da Devam Etti

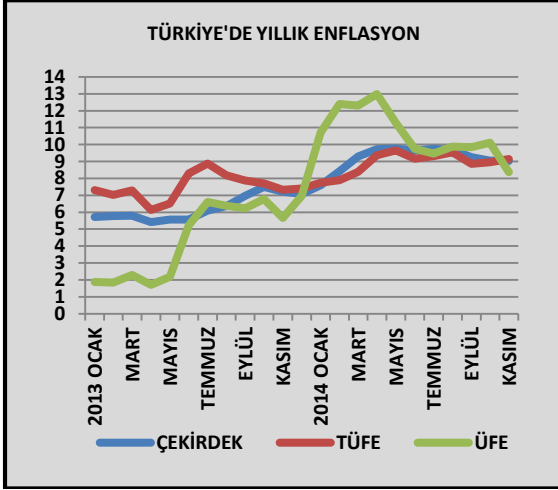
2014 yılında uygulanan ekonomi politikalarının birincil hedefi olan enflasyon Kasım ayında da katılığını sürdürmüştür. Böylece enflasyonda beklenen düşüş eğilimi halen oluşmamıştır.

Tüketici fiyatları yıllık olarak yüzde 9,15, çekirdek enflasyon yıllık yüzde 9,03 ve üretici fiyatları ise yıllık yüzde 8,36 seviyesindedir.

Enflasyondaki katılma nedeniyle Merkez Bankası sıkı para politikasını sürdürmek zorunda kalmaktadır.

TÜRKİYE EKONOMİSİ

ŞEKİL.12 ENFLASYON

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Petrol Fiyatlarındaki Düşüş İle Yıllık Cari Açık 45,7 Milyar Dolar Seviyesinde

Yılın ilk on ayında cari açık geçen yılın aynı dönemine göre önemli ölçüde gerilemiş ve Ekim ayı sonunda yıllık 46,7 milyar dolara inmiştir. Cari açıktaki gerileme önümüzdeki aylarda da sürecektir. Özellikle petrol fiyatlarındaki gerilemenin cari açık üzerindeki etkisi önümüzdeki aylarda daha çok görülecektir.

Merkez Bankası Sıkı Para Politikasını Sürdürüyor

Merkez Bankası katılaştıran enflasyon karşısında sıkı para politikasını sürdürürken Aralık ayında da faizlerde değişikliğe gitmemiş, faiz oranlarında bir indirim yapamamıştır. Merkez Bankası Aralık ayında da politika faizini yüzde 8,25'de sabit tutmuş ve sıkı para politikasının süreceğini açıklamıştır.

Sıkı para politikası duruşunun ve alınan makro ihtiyati önlemlerin etkisiyle kredi büyüme hızları makul düzeylerde

seyretmektedir. Küresel talep zayıflarken iç talep büyümeye daha fazla katkı vermeye başlamıştır.

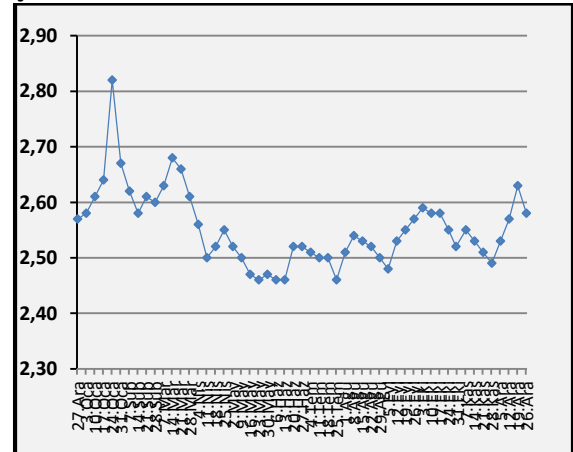
Merkez Bankası petrol ve emtia fiyatlarındaki gerileme ile gıda fiyatlarındaki artışın durağanlaşması sonucu enflasyonda önümüzdeki aylarda önemli bir gerileme beklemektedir.

Bununla birlikte Merkez Bankası enflasyonda ve beklentilerinde kalıcı bir iyileşme sağlanan kadar sıkı para politikasını sürdürecektir.

Türk Lirasında Dalgalanma ve Değer Kaybı Baskısı

Türk Lirasında yılın son ayında önemli dalgalanmalar yaşanmıştır. Bir yandan petrol fiyatlarında aşırı gerileme ile birlikte Türkiye'de enflasyon ve cari açığın önemli ölçüde düşeceği beklentisi sonucu Türk Lirası da değerlenmektedir. Diğer yandan FED'in faiz artışı beklentisi ile Türk Lirası değer kaybı baskısı yaşamaktadır. TL sepet kur yeniden 2,60 TL seviyesine yaklaşmıştır. Türk Lirası yeni yılda değer kaybı baskısı ile karşı karşıya olacaktır.

ŞEKİL.13 TÜRK LİRASI SEPET KUR

Kaynak: T.C Merkez Bankası

DÜNYA EKONOMİSİ 2015 BEKLENTİLERİ

Dünya Ekonomisinde 2015 yılında Yüzde 2,8 Büyüme Bekleniyor

2014 yılını yüzde 2,6 büyüme ile kapatan dünya ekonomisinde 2015 yılında yüzde 2,8 büyüme beklenmektedir. 2015 yılında gelişmiş ülkeler yüzde 2,3 büyüyecektir. Gelişmiş ülkeleri özellikle ABD ve İngiltere’de yüzde 3,0’ün üzerinde beklenen büyümeler sürükleyecektir. Euro bölgesi ve AB-28 resesyona girmeyerek yüzde 1,0 ve yüzde 1,5 büyüyecektir. Japonya da resesyondan çıkarak yüzde 0,6 büyüme gösterecektir. Gelişen ülkelerde ise büyümenin özellikle petrol ve emtia ihraç eden ülkelerdeki yavaşlama ile olumsuz, buna karşın ithal eden ülkelerdeki hızlanma ile olumlu etkilenmesi bekleniyor. Buna bağlı olarak 2015 yılında gelişen ülkelerde büyüme yüzde 4,7 olacaktır.

TABLO.11 DÜNYA EKONOMİSİ BÜYÜME

ÜLKELER	2014 TAHMİN	2015 TAHMİN
DÜNYA	2,5	2,8
GELİŞMİŞ ÜLKELER	1,7	2,3
ABD	2,2	3,1
EURO BÖLGESİ	0,8	1,0
AB 28	1,4	1,5
JAPONYA	0,4	0,6
DİĞER ÜLKELER	2,9	3,0
GELİŞEN ÜLKELER	4,4	4,7
ORTA VE DOĞU AVRUPA	2,7	3,8
BDT	0,8	0,8
RUSYA	0,5	-2,0
ASYA	6,5	6,5
ÇİN	7,3	7,1
ORTA DOĞU VE K.AFRIKA	2,7	2,5
SAHRA AFRİKASI	5,1	5,6
LATİN AMERİKA	1,3	2,0

Gelişen ülkeler içinde Çin büyümeyi yüzde 7,0’nin altına indirmemeye çalışacaktır. Rusya’nın küçülmesi beklenmektedir. Brezilya’da da büyüme çok sınırlı kalacaktır. Ortadoğu ve körfez ülkeleri ile Orta Asya ülkelerinde büyümenin yavaşlaması Orta ve Doğu Avrupa’da ise hızlanması beklenmektedir.

Jeopolitik Riskler Yine Etkili Olacak

Jeopolitik riskler 2014 yılına damgasını vurmuştu. 2015 yılında da iki eksenli olarak jeopolitik riskler yine belirleyici olacaktır. Rusya ile Batı arasındaki gerginlik, yaptırımlar ve karşılık 2015 yılında da sürecektir. Rusya, Çin vb. Asya ülkeleri ile işbirliğini güçlendirerek Batı ile denge kurmaya çalışacaktır. Yaptırımların ağırlaşması ile Rusya’da ekonomik bozulma hızlanabilecektir.

Ortadoğu’da ise gündem İŞİD ile mücadele olmaya devam edecektir. Orta doğu ülkelerinin arasında zımnî olarak İŞİD ile açık veya örtülü mücadelede işbirliği artacaktır.

Bu iki jeopolitik gelişme küresel ölçekte en çok bölge ülkelerini ve özellikle Türkiye’yi etkileyecektir.

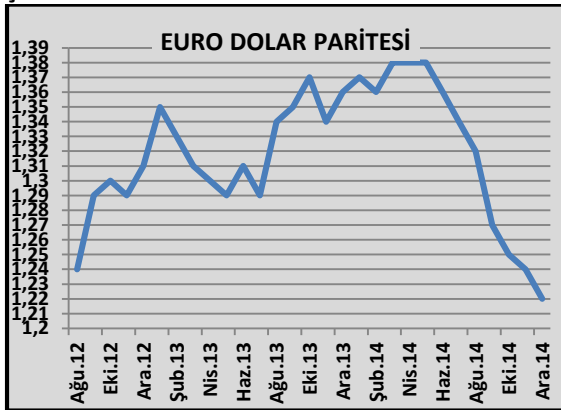
ABD’de Faizler Artmaya Başlayacak, Dolar Güçlenecek

Küresel kriz sonrası uygulanan çok genişletici para politikası ABD’de sona ermiş olup daha sıkı bir para politikasına geçilmektedir. ABD Merkez Bankası FED 2015 yılında faizlerini arttırmaya başlayacaktır. Muhtemelen Haziran ayında ilk faiz artışı yapılacak ve faizler yılsonunda yüzde 1,0’i aşacaktır. 2016 yılında ise faizlerin yüzde 2,5-3,0’e çıkması beklenmektedir.

DÜNYA EKONOMİSİ 2015 BEKLENTİLERİ

ABD’de faizlerin artması ile birlikte Doların diğer para birimlerine karşı en az yüzde 10 daha değerlenmesi muhtemeldir. Avrupa Merkez Bankası ve Japonya Merkez Bankası’nın 2015 yılında genişletici para politikalarını sürdürmesi beklenmektedir. Buna bağlı olarak Euro-Dolar paritesi 2015 sonunda 1,15’i, Dolar-Yen paritesi ise 130 seviyesini görebilecektir.

ŞEKİL.14 EURO DOLAR PARİTESİ

Kaynak: Reuters Günlük Verileri

Petrol Fiyatları 60-70 Dolar Bandında Kalabilir

Petrol fiyatlarında Doların güçlenmesi ile gerileme beklenmekteydi. Ancak 60 dolarların altına incek bir fiyat seviyesini kimse öngörmemişti. Petrol fiyatlarındaki gerileme Rusya ve İran’ı zayıflatmak için bir silah olarak da kullanılınca fiyat düşüşü çok ani ve beklentilerin üzerinde gerçekleşmiştir.

Yeni yılda petrol fiyatlarına ilişkin tahmin yapmak oldukça güçleşmiştir. Ancak petrol fiyatlarının daha da gerilemesi enerji ihraç eden ülkelerde durgunluk ve hatta krizlere yol açabilecektir; bu da küresel mali sisteme bu ülkelerin özel sektör borçları aracılığı ile sıçrayabilecektir. Bu nedenle petrol fiyatlarının 60-70 dolar arasında kalması

dünya ekonomisi için en iyi seçenek gibi görünmektedir.

Dünya Ticaretinde Büyüme Sınırlı Kalacak

Dünya mal ticaretinde 2015 yılında miktar bazında yüzde 3-4 arasında bir büyüme beklenmesine karşı ticaret konu olan tarım-gıda, madencilik-metal ve petrol-enerji fiyatlarındaki keskin düşüşler nedeniyle değer bazında değişiklik olması beklenmemekte veya çok sınırlı bir artış olması öngörülmektedir.

1998 ve 2008 Krizleri Yaşanmaz Ancak 2015 Yılı Dalgalı Geçecek

2015 yılında 1998 veya 2008 yılı benzeri bir küresel ekonomik kriz yaşanması olasılığı düşüktür. 1998 yılında kriz Asya’daki gelişen ülkelere kaynaklanmıştı. 2015 yılına girerken gelişen ülkeler farklı koşullara ve daha sağlıklı kamu ve dış dengelere sahip bulunmaktadır. 1998 benzeri bir krizi tetikleyecek olan unsur petrol fiyatlarının çok daha düşmesi olacaktır.

2008 yılındaki küresel kriz ise gelişmiş ülkelere ve onların kredi ve mali sistemlerinden kaynaklanmıştı. 2015 yılında gelişmiş ülkelerin krizi finansal değil resesyon ve deflasyon şeklinde olabilecektir ki, Merkez Bankaları bu risklere karşı önlemlerini almaktadır.

ABD Merkez Bankası’nın faiz artış süreci ise yeni yılda mali piyasalarda dalgalanmayı artıracaktır. Ancak bu dalgalanmalar kriz işareti değil normalleşme sürecini sancıları olacaktır.

DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ

ABD'de İnşaat Harcamaları Zirvede

ABD'de konut ve konut dışı inşaat harcamalarında büyüme sürmektedir. Yıllık inşaat harcamaları Ekim ayında 971,0 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

TABLO.12 ABD İNŞAAT HARCAMALARI
YILLIK MİLYAR DOLAR

DÖNEM	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI	TOPLAM İNŞAAT
2012 Q2	277.7	478.6	756.3
2012 Q3	296.9	500.6	797.5
2012 Q4	303.3	532.3	835.6
2013 Q1	325,1	544.0	869.2
2013 Q2	341,1	556,0	897.1
2013 Q3	346,1	570,4	916,5
2013 Q4	363,8	582,9	946,7
2014 Q1	383,0	568,6	951.6
2014 Q2	355,9	601,2	957,1
2014 Q3	354,6	605,8	960,3
2014 EKİM	359,1	611,8	971,0

Kaynak: US Bureau Of Census

ABD'de Ev Satışları Kasım Ayında Soluklandı

ABD'de mevcut ve yeni ev satışları Ekim ayında son 6 yılın en yüksek seviyesine çıktıktan sonra Kasım ayında soluklanmıştır. Konut fiyatları da kademeli olarak yükselişini sürdürmektedir.

TABLO.13 ABD KONUT SEKTÖRÜ

DÖNEM	YENİ EV SATIŞLARI AYLIK BİN	MEVCUT EV SATIŞLARI YILLIK BİN	KONUT FİYAT ENDEKSİ CS 20
2012 Q4	396	4.900	146,0
2013 Q1	443	4.940	148,6
2013 Q2	455	5.060	159,5
2013 Q3	403	5.260	165,7
2013 Q4	441	4.870	165,6
2014 Q1	407	4.590	166,8
2014 Q2	409	5.030	172,3
2014 TEMMUZ	404	5.140	173,3
2014 AĞUSTOS	453	5.050	173,8
2014 EYLÜL	455	5.180	173,7
2014 EKİM	445	5.252	174,5
2014 KASIM	438	4.930	

Kaynak: US National Association of Realtors, US Bureau of Census, S&P Case Shiller Index

Euro Alanında İnşaat Sektörü Ekim Ayında Yüzde 1,4 Büyüdü

Euro bölgesinde inşaat sektörü harcamaları uzun süre ardından ilk kez 2014 yılının ilk iki çeyreğinde büyümüş, üçüncü çeyrekte ise yüzde 0,2 küçülmüştü. Ekim ayında ise inşaat harcamaları yeniden artışa geçmiş ve yüzde 1,4 büyümüştür.

TABLO.14 EURO ALANI İNŞAAT SEKTÖRÜ
BÜYÜME DEĞİŞİM YÜZDE

DÖNEM	TOPLAM İNŞAAT SEKTÖRÜ	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI
2012 Q3	-4.7	-4.0	-6.5
2012 Q4	-4.3	-4.1	-5.1
2013 Q1	-5,9	-5,5	-7,4
2013 Q2	-3,6	-3,6	-4,1
2013 Q3	-1,2	-1,1	-2,0
2013 Q4	-1,3	-1,1	-2,2
2014 Q1	6,5	7,1	5,0
2014 Q2	3,5	4,3	1,1
2014 Q3	-0,2	0,0	-1,0
2014 EKİM	1,4	1,8	-0,4

Kaynak: Eurostat

İnşaat Malzemesi Fiyatları Durağan

Aralık ayında inşaat demiri durağan kalırken, kereste fiyatları artmış, bakır fiyatları ise gerilemiştir.

TABLO.15 İNŞAAT MALZEMESİ FİYATLARI

DÖNEM	İNŞAAT DEMİRİ TON/DOLAR	BAKIR 100 LIBRE/DOLAR	DÜZ KERESTE 2,36 M3/DOLAR
2012 ARALIK	656	364,93	370
MART	630	336,83	423
HAZİRAN	623	325,53	340
EYLÜL	640	334,20	364
2013 ARALIK	643	331,40	379
MART	630	292,40	387
HAZİRAN	655	314,40	371
EYLÜL	645	303,50	394
KASIM	635	290,80	363
ARALIK	635	285,00	378

Kaynak: Platts-Mc Graw Hill Financial, National Association of Home Builders, COMEX,

ÖZEL BÖLÜM

MERKEZ BANKASI 2015 YILI PARA POLİTİKASI

TCMB fiyat istikrarına odaklı para politikası duruşunun korunduğu bir çerçeveyi esas almaktadır. Enflasyonun hedefle uyumlu seviyelerde tutulması amaçlanırken finansal istikrar da gözetilmeye devam edilecektir. Bu doğrultuda TCMB, sermaye akımlarının yurt içi ekonomi üzerinde oluşturduğu oynaklığın sınırlandırılmasına yönelik ve basiretli borçlanmayı destekleyici politikalarına devam edecektir. Önümüzdeki dönemde fiyat istikrarı ve finansal istikrar amaçları doğrultusunda, geleneksel araçların yanı sıra yeni politika çerçevesi dâhilinde geliştirilen araçlar da kullanılmaya devam edecektir. Ayrıca krediler ve döviz kuru kanallarının daha etkin çalışması için, iletişim kanalının destekleyici bir araç olarak kullanılması sürdürülecektir.

2015 yılında gelişmekte olan ülkelere yönelik portföy akımlarındaki oynaklık devam edebilecektir. Küresel para politikalarının normalleşme sürecine dair süregelen belirsizlikler, risk iştahının ve portföy akımlarının verilere duyarlı kalmasına neden olmaktadır. Öte yandan, küresel iktisadi faaliyette gözlenen yavaşlama para politikalarındaki normalleşme sürecinin ötelenme olasılığını güçlendirmektedir. Küresel faizlerin düşük seyretmeye devam edebileceği böyle bir durumda özellikle kısa vadeli ve yabancı para cinsinden aşırı borçlanma eğilimi artabilecektir. Aşırı borçlanma eğiliminin uzun süre devam etmesi ülke risk primini artırmak suretiyle finansal risklere yol açabilecek ve makroekonomik istikrarı olumsuz etkileyebilecektir.

Bu çerçevede, makro finansal riskleri sınırlamaya ve basiretli borçlanmayı desteklemeye yönelik makro ihtiyati politikaların uygulanması önem taşımaktadır.

2013 yılı Mayıs ayı sonrası dönemde Türk lirasında yaşanan belirgin değer kaybı enflasyonu ve enflasyon beklentilerini olumsuz etkilemiştir. TCMB, enflasyon beklentileri ve fiyatlama davranışlarındaki bozulmayı sınırlamak için 2014 yılının başından itibaren para politikasında sıkı bir duruş sergilemiştir. Makro ihtiyati önlemlerin ve para politikasındaki sıkı duruşun etkisiyle yılın ikinci yarısında çekirdek enflasyon eğiliminde kayda değer bir iyileşme gözlenmiştir. Buna rağmen gıda fiyatlarındaki yüksek seyir ve döviz kurunun gecikmeli etkilerine bağlı olarak yıl boyunca enflasyon hedefin belirgin olarak üzerinde seyretmiştir.

2015 yılında, birikimli kur etkilerinin azalmaya devam etmesinin, gıda enflasyonunun geçmiş yıllar ortalamasına dönmesinin ve başta petrol olmak üzere düşen emtia fiyatlarının katkıları ile enflasyonda kayda değer bir düşüş süreci yaşanması öngörülmektedir. Bununla birlikte hizmet sektöründe enflasyon eğiliminin yüksek seyrini koruması ve orta vadeli beklentilerde henüz bir iyileşme gözlenmemesi fiyatlama davranışlarına dair risklerin önemini koruduğuna işaret etmektedir.

Bu çerçevede TCMB, enflasyon beklentilerini, fiyatlama davranışlarını ve enflasyonu etkileyen diğer unsurları yakından izleyecek ve enflasyon görünümünde belirgin bir iyileşme sağlanana kadar para politikasındaki sıkı duruşunu sürdürecektir.